

Farklı Bakış Açıları

Öğrenciler, kendilerinin veya başkalarının internetteki kimliklerine ilişkin bilgileri değerlendirirken bakış açısının rolünü inceleyecekler. Bir insanın internetteki kimliğini etkileyen çevresel faktörlere (ör. zamansal, kültürel, sosyal, yerel/bölgesel/küresel) ilişkin farkındalık kazanacaklar. Öğrenciler ayrıca akrabalarıyla, arkadaşlarıyla ve üstleriyle (ör. öğretmenler, işverenler) aralarındaki ilişkilerle ilgili internette paylaştıkları bilgilerin ne gibi sonuçlar doğurabileceğini göz önünde bulunduracaklar.

Kaynaklar

Rubin'in Vazosu İllüzyonu
Batu'nun Sosyal Medya Profili Alıştırma Kağıdı

Bakış Açısı nedir?

Birinci Bölüm

Görsel Sınıf Etkileşimi

Rubin'in Vazosu illüzyonu görselini projeksiyon ekranına yansıtın. Soruları sorarken öğrencilerden hangi görseli gördüklerini göstermelerini isteyin

Öğrencilerinize Sorun

Bu görsele baktığınızda ne görüyorsunuz?

Kaçınız vazo görüyor?

Kaçınız iki tane insan yüzü görüyor?

İkisini de aynı anda görebiliyor musunuz?

Ne gördüğünüz, bakış açınıza göre değişir. Sizce bakış açısı nedir?

Sınıf Etkileşimi

Öğrencilerin tanımlarını tahtaya yazın.

Öğrencilerinize Söyleyin

Bakış açısı, bir şeye karşı takınılan belirli bir tutumdur.

İkinci Bölüm

Öğrencilerinize Söyleyin

Başka bir örnek verelim. Arkadaşımız Ateş'in okul futbol takımına seçildiğini varsayalım. Annesine "Okul futbol takımına seçildim!" dediğinde annesi onunla gurur duyuyor.

Ateş, okul futbol takımına seçildiğini en iyi arkadaşı Çınar'a söylediğinde Çınar, Ateş adına çok mutlu olduğunu söylüyor.

Ateş, okul futbol takımına seçildiğini arkadaşı Aras'a da söylüyor. Aras da seçmelere katılmıştı, ancak onun yerine Ateş seçildi. Dolayısıyla Aras pek mutlu değil.

Ateş aynı zamanda bilim kulübüne üye. Artık futbol antrenmanlarına gitmesi gerektiği için bilim toplantılarına katılamayacak. Bunu bilim kulübünün başkanı Deniz'e söylediğinde o da bu haberden pek mutlu olmuyor.

Ateş'in hayatındaki tüm bu farklı insanlar aynı bilgiyi aldı: Ateş, futbol takımına seçildi.

Öğrencilerinize Sorun

Neden hepsi farklı şekilde tepki veriyor?

Farklı bakış açıları ve Ateş ile olan farklı ilişkileri neden önemli?

Farklı insanların aynı duruma farklı şekilde bakabileceği başka örnekler aklınıza geliyor mu?

Bakış açısı neden önemli?

Düşünme Başlıkları

Birinci Bölüm

Sınıf Etkileşimi

Öğrencileri 3-4 kişilik gruplara ayırın. Her gruba kağıt ve kalem verin.

Öğrencilerinize Söyleyin

Her gruba Batu'nun hayali sosyal medya profilinin olduğu bir kağıt ve ayrı bir kağıt parçası vereceğim. Kağıt parçasında Batu'nun hayatındaki birinin adı bulunuyor. Grup olarak, bu sosyal medya profiline kağıt parçasındaki kişinin gözlerinden baktığınızı hayal edin. Sizce Batu kim? Ne gibi varsayımlarda bulunabilirsiniz? Nelerden hoşlanıyor? Nelerden hoşlanmıyor? Nelere yorum yapmış? Bakış açınız doğrultusunda Batu'yu nasıl birisi olarak algılıyorsunuz? Süreniz on dakika. Bitince sunum yapmaya hazırlanın!

Her gruptan sunum yapmasını isteyin.

Batu'nun hayatındaki potansiyel roller/kişiler:

1. Batu'nun, oğlunun emniyeti için endişelenen annesi.
2. Batu'nun, onu örnek alan yakın arkadaşı.
3. Yan mahalledeki okula giden, Batu'yu tanımayan bir kız.
4. Batu'nun öğretmeni.
5. Batu'ya iş teklif etmeyi düşünen potansiyel patronu.

Öğrencilerinize Sorun

Batu'yu algılama ve değerlendirme şekillerinizde ne gibi farklılıklar oldu?

Bu farkların neden kaynaklandığını düşünüyorsunuz?

Tüm bu değerlendirmelerin doğru olduğunu mu düşünüyorsunuz? Neden?

Bu durumda olduğu gibi, aynı bilginin farklı insanlar tarafından farklı şekilde yorumlanmasının sizin hayatınızda gerçekleştiği anlar aklınıza geliyor mu?

Öğrencilerinize Sorun

Kaçınız ebeveynlerinizle anlaşmazlıklar yaşadınız? Arkadaşlarınızla?

Kaçınız sosyal medya platformlarını kullanıyorsunuz? Başkalarının sosyal medya profillerinizi nasıl algıladığı hakkında düşünüyor musunuz?

Sosyal medyada paylaşılan herhangi bir içeriği (ör. fotoğraflar, videolar, metin gönderileri) sildiniz mi veya bir içerikteki etiketinizi kaldırdınız mı? Neden?

Bakış Açısı Hakkında Düşünceler

Birinci Bölüm

Öğrencilerinize Söyleyin

Hayatınızdaki insanların sizi ne kadar farklı şekillerde tanıdığını düşünün.

Öğrencilerinize Sorun

Farklı insanların etrafında farklı şekilde davrandığınız oluyor mu? Ebeveynlerinizle veya öğretmenlerinizle tıpkı arkadaşlarınızla konuştuğunuz gibi mi konuşuyorsunuz? Neden?

Öğrencilerinize Söyleyin

Hepimiz nerede ve kimlerle olduğumuza bağlı olarak az da olsa farklı insanlara dönüşüyoruz.

Bu etkinlikte internette ve özellikle sosyal medyada kendinizi nasıl tanıttığınızı ve bakış açılarına bağlı olarak başkalarının sizi nasıl farklı şekillerde algılayabileceğini tartışacağız.

Öğrencilerinize Sorun

İnternette farklı insanlara karşı kendinizi farklı şekilde tanıtıyor musunuz? Örneğin, bir platformda (ör. Facebook) gerçek adınızı kullanıyor olabilirsiniz. Peki internette yaptığınız her şey için gerçek adınızı kullanıyor musunuz?

Hangi platformları gerçek adınızı vermeden veya isimsiz olarak kullanıyorsunuz? Neden?

İnternette kendi hakkınızda paylaştığınız bilgilerin sizi eksiksiz şekilde temsil ettiğini düşünüyor musunuz? Sosyal medya profillerinizin sizin hikayenizi eksiksiz şekilde anlattığını düşünüyor musunuz? Bunu istiyor musunuz?

Öğrencilerinize Sorun

İnsanlar bilgilerinizin sadece bir kısmına erişebilse sizi nasıl bir insan olarak görürlerdi? Örneğin, ebeveynleriniz bir platformda yaptığınız her şeyi görüp diğer platformlardaki hiçbir hareketinizi göremeseydi bakış açıları değişir miydi?

Gönderilerinizi hiç gizli tutuyor musunuz? Neden?

Öğrencilerinize Sorun

Bugün bakış açısından uzun uzadıya bahsettik. Konuşmamızdan sonra bakış açısı hakkında bugün öğrendiğiniz en önemli şey ne oldu?

Bakış açısı, bilgileri değerlendirme şeklimizi başka ne şekilde etkiliyor? Aklınıza bunun alakalı olduğu güncel bir olay geliyor mu? Bakış açısı neden sadece kişisel yaşamlarımızda değil haberlerde de önemli?

Ödev

Birinci Bölüm

Ödev

Öğrencilerden şunları isteyin:

1. Herhangi bir sosyal medya gönderisinin [bir fotoğraf, video veya metin gönderisi] (kendilerinin olması gerekmez) fotoğrafını/ekran görüntüsünü almaları.
2. Kişinin sosyal medya gönderisiyle ilgili üç rolü (ör. arkadaşı, akrabası, öğretmeni) tespit etmeleri ve her bir rol için kişinin bu gönderi hakkında nasıl hissedebileceğini kısa bir paragrafta açıklamaları.

Son 10 dakikada öğrencileri ikili gruplara ayırın ve seçtikleri gönderi bağlamında bakış açısının önemli olduğunu düşündükleri en az iki noktayı eşleriyle paylaşmalarını isteyin.